

2025

РЕАЛЬНІ ПРИКЛАДИ УСПІШНИХ ДІЙ

УНІКАЛЬНІ ПОРАДИ,
ЗАСНОВАНІ НА ІСТОРІЯХ АДВОКАЦІЙНИХ
КАМПАНІЙ

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА

ЗАЙМАЙТЕСЯ ТИМ, ЩО ВАС
ТУРБУЄ

ДОСЛІДЖУЙТЕ — ВАШИМ ДАНИМ
МАЮТЬ ДОВІРЯТИ

ЗБЕРІТЬ КОМАНДУ ОДНОДУМЦІВ

НЕ ВІДМОВЛЯЙТЕСЯ ВІД ІДЕЇ

БУДЬТЕ ГНУЧКИМИ, АЛЕ
ВІРНИМИ СВОЇМ ПРИНЦИПАМ

НАВЧАЙТЕСЯ

ПРОВОДЬТЕ ІНФОРМАЦІЙНО-
ПРОСВІТНИЦЬКУ КАМПАНІЮ ТА
ПІДВИЩУЙТЕ УВАГУ ДО
ПРОБЛЕМИ

ФІКСУЙТЕ МАЛЕНЬКІ ПЕРЕМОГИ

РОЗКАЖІТЬ ІСТОРІЇ ЛЮДЕЙ

КОРИСНІ МАТЕРІАЛИ НА ТЕМУ
АДВОКАЦІЇ

ПЕРЕДМОВА

Громадська організація «Громадський холдинг “ГРУПА ВПЛИВУ”» створена 2016 року. Наша місія — впливати для добробуту, захищаючи гідність і права людини на місцевому, національному та міжнародному рівнях. Пріоритети діяльності — захист прав людини, підвищення добробуту та якості життя в Україні, розвиток демократичних процесів, підвищення рівня участі громадян у процесах ухвалення рішень.

За роки свого існування ми створили коаліцію регіональних організацій громадянського суспільства, налагодили ефективну комунікацію з представниками медіа, центральних органів влади, депутатського корпусу, Центральної виборчої комісії, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини й іншими стейкхолдерами.

«ГРУПА ВПЛИВУ» є членом громадської спілки «Мережа хабів громадянського суспільства України», спілки «Громадські ініціативи України» та Платформи Східного партнерства, а також Коаліції організацій, які опікуються питаннями захисту прав постраждалих внаслідок збройної агресії проти України.

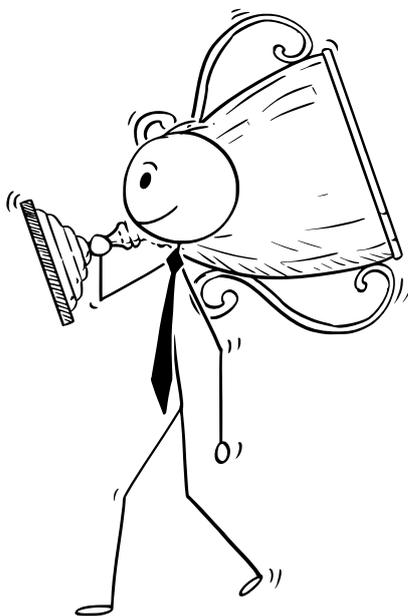
Позиція і своєрідна філософія «ГРУПИ ВПЛИВУ» — всі люди повинні мати можливість брати активну участь у житті своєї громади: висловлювати бажання, рекомендації, заявляти про потреби та проблеми і, найголовніше, долучатися до процесу ухвалення рішень, покращення життя у спільноті. Найкращий інструмент — це адвокація проєктів, ідей, активна участь людей у просуванні та реалізації тих рішень, які стосуватимуться як їхнього життя, так і життя громади в наступні роки.

Маємо вагомий досвід проведення успішних адвокаційних кампаній та активно ділимося ним — навчаємо та співпрацюємо з ініціативними групами на місцевому рівні (зокрема й особами з інвалідністю та внутрішньо переміщеними особами). Таким чином формуємо дієву мережу підтримки та посилюємо спроможності громадян впливати та захищати свої права.

«Реальні приклади успішних дій. Унікальні поради, засновані на історіях адвокаційних кампаній» є узагальненням ефективних і позитивних результатів багаторічної діяльності у цій сфері. Видання містить поради, які ґрунтуються на реальних історіях адвокаційних кампаній. Воно стане допоміжним інструментом для всіх, хто прагне захищати права людини та впроваджувати зміни. Допоможе активістам (-кам), організаціям і громадським лідерам (-кам) побачити реальні приклади успішних дій, які вплинули на політику, суспільну свідомість чи конкретні умови життя.

«Реальні приклади успішних дій» не лише надихне, а й надасть практичні інструменти для адвокації. Кожна порада ґрунтується на досвіді людей, які самі стикалися з перешкодами та знаходили ефективні способи їх подолати. Охоплює рекомендації щодо роботи з владою, побудови коаліцій, використання медіа та залучення громади, що допоможе уникнути типових помилок і підвищити шанси на успіх.

Видання також підкреслить важливість інклюзії та розкаже, як люди з інвалідністю можуть бути лідерами змін, долучаючи до процесу ухвалення рішень. Це практичний, але водночас мотивуючий матеріал, який стане підтримкою на кожному етапі адвокаційної роботи.

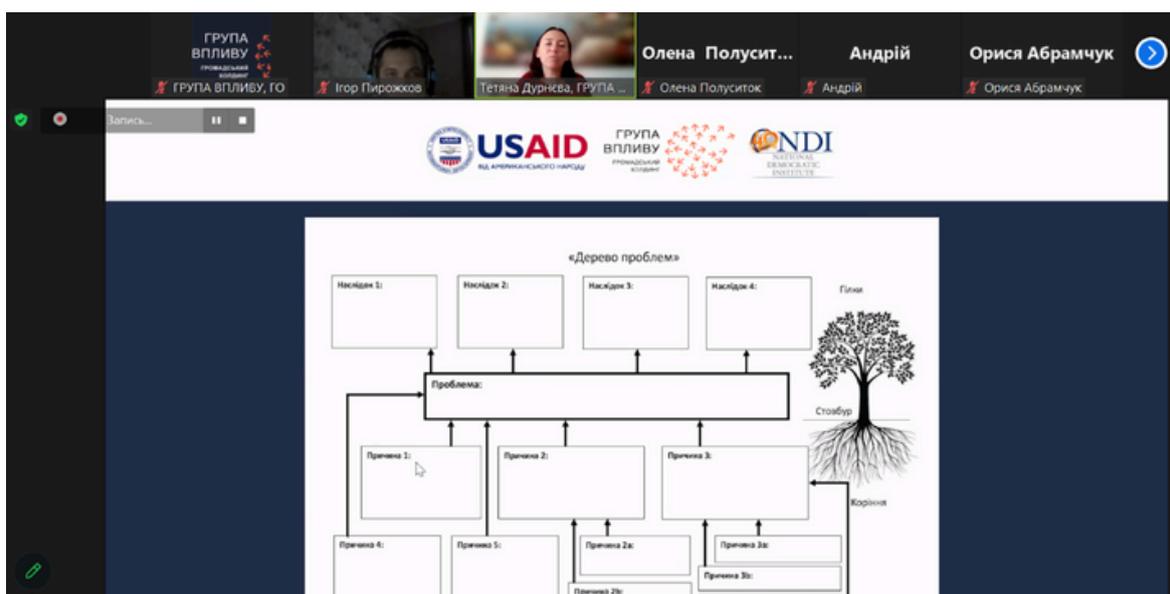

ЗАЙМАЙТЕСЯ ТИМ, ЩО ВАС ТУРБУЄ

**Залученість, дотичність,
зацікавленість, небайдужість —
індикатори того, що певна тема вам
близька, а проблема вас турбує.**

У 2020–2021 та 2023–2025 роках «ГРУПА ВПЛИВУ» підтримала проведення місцевих адвокаційних кампаній ініціативних груп, які займаються захистом прав людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Їхня мета — безпосереднє залучення людей з інвалідністю до захисту їхніх прав і процесів ухвалення рішень на місцевому рівні, а також реалізація позитивних змін у цільових громадах. Адже такі зміни важливі і стосуються кожного (-ї).

Реалізації кампаній передувало навчання учасників (-ць) ініціативних груп основам адвокації, а також збір ідей, які ґрунтуються на певних проблемах, що потребують першочергового вирішення у громадах. Тобто теми адвокаційних кампаній не нав'язувалися чи пропонувалися «згори», а кожна група займалася питаннями, які турбують саме їх.

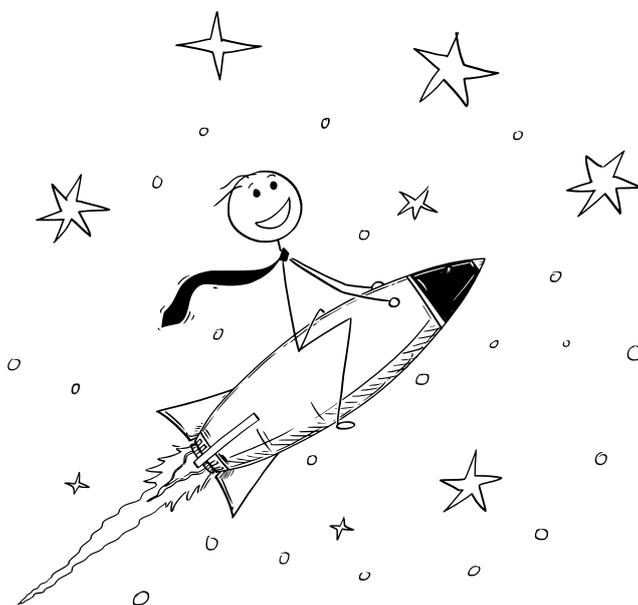

Онлайн-тренінг з адвокації, 08 грудня 2023 року. На знімку екрана зображена частина учасників/ учасниць тренінгу та слайд із прикладом інструменту «Дерево проблем».

Наприклад, проєкт «Місцева адвокація для людей з інвалідністю на місцевому рівні», реалізований у 2020–2021 роках. У ньому взяли участь одинадцять ініціативних груп із десяти громад України. Усіх їх турбували і цікавили свої проблеми, які вони намагалися вирішити. Зокрема, проблема фізичних бар'єрів і неможливості вільного виходу з багатоквартирних будинків; проблема лікування пролежнів у людей зі спинальними травмами; проблема захисту прав осіб з інвалідністю, а саме дітей і молоді, а також створення безбар'єрного та комфортного простору в громаді для кожного (-ї); проблема доступності виборчих дільниць та ін. Хоча ці та інші проблеми й турбували окремі ініціативні групи, проте на більш глобальному рівні — рівні України, вони близькі кожному (-ій).

Більшість цих адвокаційних кампаній мають успішний результат. Досягнення та успіх ініціативних громадян переконує людей у тому, що зміни можливі та мотивує їх до активних дій.

Детальніше дізнатися про історії громадських активістів (-ок), які зуміли подолати існуючі бар'єри у різних сферах суспільного життя і своїм прикладом засвідчили — кожен має право на гідне життя без обмежень, можна у виданні «Безбар'єрність — це для всіх» (за [посиланням](#)).

ДОСЛІДЖУЙТЕ — ВАШИМ ДАНИМ МАЮТЬ ДОВІРЯТИ

Дослідження, детальне вивчення проблеми і переведення її в цифри — перший крок до розуміння її масштабів, а в подальшому — вибору стратегії дій.

Щоб краще зрозуміти проблему — її потрібно вивчити і дослідити, таким чином оприятити і показати громадськості, сказавши: «Так, вона існує, і це не вигадка!». Це можна реалізувати завдяки опитуванням громадської думки, моніторингу, фокус-груповим дослідженням тощо.

У 2020 році ініціативні групи з Полтави та Ужгорода провели моніторинг приміщень виборчих дільниць. Зокрема, було розроблено методологію аналізу рівня доступності виборчих дільниць і проведено моніторинг в одному з великих районів Полтави з подальшим аналізом здобутої інформації та напрацюванням рекомендацій. В Ужгороді був зроблений моніторинг приміщень, які надаються для голосування — заклади освіти, будинки культури тощо. До його проведення долучилися і представники (-ці) Ужгородської міської ради, які на власні очі побачили, у чому є проблеми і зрозуміли їхню суть. Про результати моніторингу розповіли на пресконференції.

У 2024 році ініціативна група з Тернополя провела фокус-групову дискусію з людьми з інвалідністю щодо стану доступності багатоквартирних житлових будинків в громаді та шляхів покращення ситуації.

У 2024 році ініціативна група з Ужгорода провела фокус-групові дослідження серед людей з інвалідністю та роботодавців щодо зайнятості людей з інвалідністю в громаді.

Дані, здобуті під час моніторингів, фокус-групових досліджень, опитувань тощо дали можливість гучніше заговорити про проблему, показати її у всій своїй повноті та нарешті поставити на порядок денний для розв'язання.

ЗБЕРІТЬ КОМАНДУ ОДНОДУМЦІВ

Успіх криється у злагодженій діяльності людей, які мають однакові цінності, інтереси, світогляд, переймаються однією ідеєю і мають спільну мету. Гуртом краще й ефективніше діяти, розподіляючи та виконуючи різні завдання, що ведуть до єдиної цілі. Сформувати команду однодумців — це завжди важливо та необхідно, це першочергово, адже наодинці впоратися з великою проблемою здебільшого просто нереально, необхідна опора і підтримка багатьох.

Ініціатива у Запоріжжі у 2023 році розпочалася з однієї людини, яка хотіла створити платформу, на якій відобразатиметься стан доступності об'єктів і доріг у громаді. Це важлива тема не лише для людей з інвалідністю, а й для людей похилого віку, велосипедистів (-ок), батьків із дитячими візочками тощо. Для напрацювання такого рішення були запрошені організації, що займаються захистом прав людей з інвалідністю, урбаністикою та безпекою доріг, захистом прав ветеранів (-ок). Таке об'єднання дало поштовх системній роботі над безбар'єрністю міста. Разом була створена Рада з питань безбар'єрності при міському голові. Нині Рада безбар'єрності сформувала план дій на наступні роки. Пріоритетом є, зокрема, фізична безбар'єрність міста, доступність житлових будинків.

Здебільшого так і відбувається, що одна людина гуртує довкола себе інших — так формується команда однодумців, готових діяти.

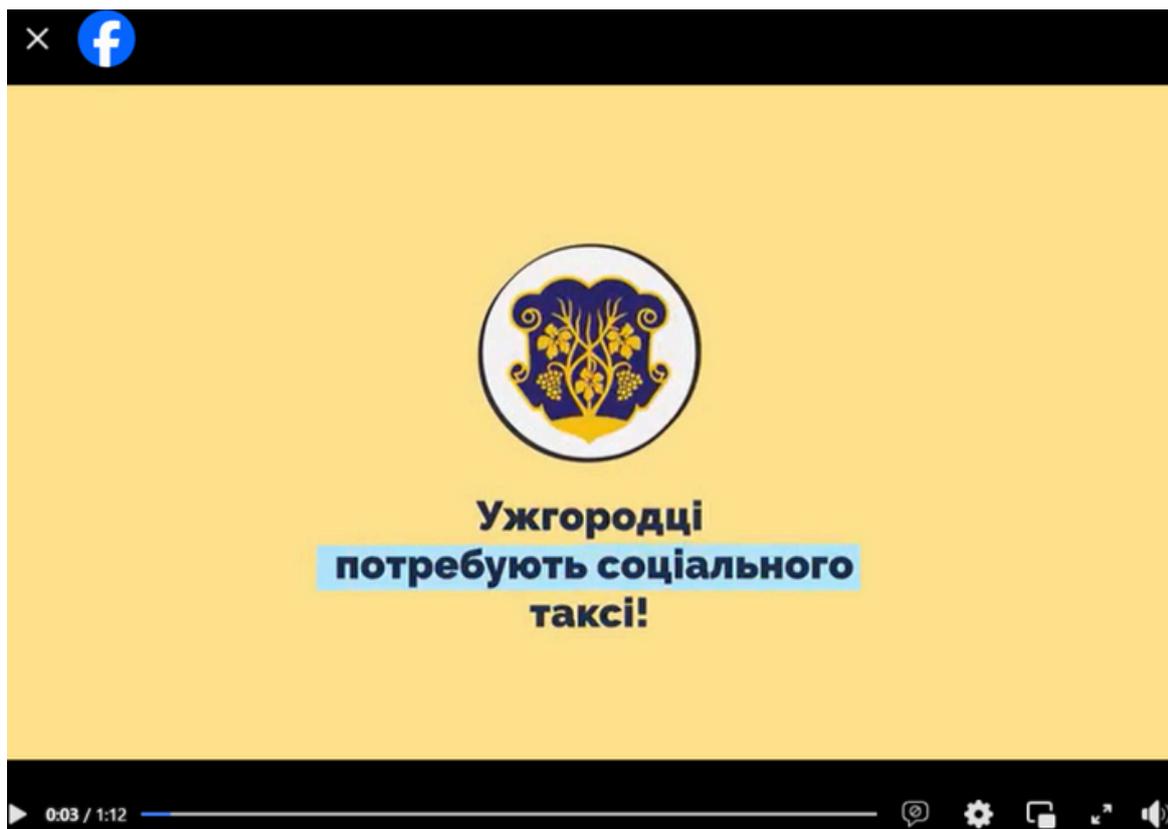

Форум «Безбар'єрне Запоріжжя: виклики та перспективи», 24 травня 2024 року.
На фото зображений груповий знімок 33 учасників і учасниць заходу та великий екран з особами, які долучилися в онлайн форматі.

НЕ ВІДМОВЛЯЙТЕСЯ ВІД ІДЕЇ

Якщо вам кажуть «ні» або виникли якісь складнощі — це лише тимчасові затримки, своєрідні випробування на міцність, які можливо подолати, доклавши трохи зусиль або дещо змінивши способи чи шляхи реалізації ідеї. Просто будьте наполегливими, терплячими і не здавайтеся.

У 2018 році на державному рівні запроваджено новий напрям щодо стимулювання територіальних громад в Україні до створення служб перевезень людей з інвалідністю — соціального таксі. Цей напрям є вкрай важливим для усунення бар'єрів у життєдіяльності людей з інвалідністю, особливо людей, які пересуваються на кріслах колісних. З 2019 року соціальне таксі працює у різних куточках держави, проте в Ужгороді і досі не започаткували цю послугу. Ініціативна група з Ужгорода не один рік намагається запустити соціальне таксі у своєму місті. На січень 2025 року послуга відсутня, проте ініціатори не планують зупинятися, шукаючи нові партнерства та шляхи вплинути на ухвалення рішення.

На знімку екрана зображений кадр мультиплікаційного відео з написом «Ужгородці потребують соціального таксі!». Повне відео за [посилання](#).

БУДЬТЕ ГНУЧКИМИ, АЛЕ ВІРНИМИ СВОЇМ ПРИНЦИПАМ

**Це дасть змогу досягти бажаної мети,
використовуючи всі можливості, які випадають.
Адже на порядку денному стоїть ваша спільна з
командою мета — покращення життя громади.**

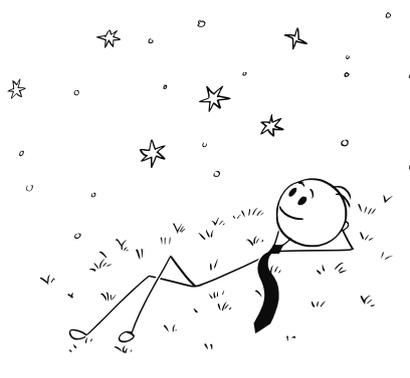
Ініціативна група з Тернополя планує запровадити облаштування багатоквартирних житлових будинків для людей з інвалідністю у своїй громаді. Для цього був розроблений проект Програми забезпечення доступності житлових приміщень осіб з інвалідністю у кріслах колісних та осіб з інвалідністю з порушенням зору I групи. Під час діяльності та обговорень місцева влада озвучила ідею створити Порядок забезпечення доступності житлових будинків.

Відповідно до цього був розроблений проєкт Положення про порядок забезпечення доступності житлових приміщень осіб з інвалідністю у кріслах колісних та осіб з інвалідністю з порушенням зору I групи. Відбувалися обговорення наявних двох підходів, які мають одну мету.

Головне — це шукати спільні знаменники-підходи, боротися не за документ як папірець із назвою, а за рішення, яке дійсно дасть результат і покращить життя.

Круглий стіл «Безбар'єрний доступ до житла людей з інвалідністю в Тернополі», 10 січня 2025 року. На фото зображений Тарас Хоміцький, який проводить презентацію, демонструючи слайди на екрані.

НАВЧАЙТЕСЯ

Важливо вивчати досвід інших організацій, громад чи навіть країн, які успішно реалізували подібні ініціативи. Це дасть змогу мати своєрідний фундамент, не вигадувати з нуля велосипед й одразу переходити до більш рішучих дій.

Восени 2024 року ініціативна група з Тернополя (громадські організації «Безбар'єрний Тернопіль» і «Я зможу») побувала у місті Бережани (Тернопільська область) з важливою місією — допомогти провести місцевій ініціативній групі моніторинг фізичної доступності для маломобільних груп населення чотирьох об'єктів (заклад освіти, медичний заклад, банківська установа, будівля міської ради). Ініціативна група з Тернополя вже мала досвід проведення такого моніторингу, а також свій розроблений алгоритм дій. На основі Державних будівельних норм В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» вони створили методологію проведення моніторингу об'єктів, які найчастіше відвідують люди з інвалідністю, зокрема: медичні, освітні, спортивно-оздоровчі заклади, заклади культури, центри надання адміністративних послуг.

Активісти (-ки) з Тернополя поділилися своїм досвідом із колегами, і вже на основі відпрацьованої методології ініціативна група з Бережан провела власне дослідження у своїй громаді. Результати моніторингу були презентовані органам місцевого самоврядування та громадським організаціям.

Або інший приклад. Весною 2024 року ініціативна група з Ужгорода організувала онлайн-обговорення проекту рішення про запровадження соціального таксі в громаді. Крім представників (-ць) влади, місцевих громадських організацій захід відвідали представники (-ці) громадянського суспільства Полтави. Ініціативна група з Полтави розповіла про запровадження соціального таксі в їхній громаді, досвід роботи цієї послуги для людей з інвалідністю.

Вивчення та обмін досвідом між ініціативними групами з різних міст сприяє більш ефективній, швидкій і злагодженій роботі, вибудовує між ними містки довіри та підтримки.

Моніторинг фізичної доступності інфраструктурних об'єктів міста Бережани Тернопільської області, вересень 2024 року. На фото зображені троє осіб, які проводять замір ширини пандусу на вході до будівлі.

ПРОВОДЬТЕ ІНФОРМАЦІЙНО-ПРОСВІТНИЦЬКУ КАМПАНІЮ ТА ПІДВИЩУЙТЕ УВАГУ ДО ПРОБЛЕМИ

Інформаційно-просвітницька кампанія — це інструмент зовнішньої комунікації, направлений на інформаційну підтримку певного соціального проєкту за допомогою популяризації ключових повідомлень про хід реалізації зазначеного проєкту та доведення їх до широкої аудиторії. Важливо пам'ятати про просвітницький компонент як такий — донесення важливої інформації до громадськості, пропагування цінностей прав людини. Дуже важливо розповідати про те, що ви робите, особливу в інформаційну еру, щоб якомога більше людей дізнавалися про вас і вашу діяльність. Водночас ви маєте бути просвітниками у сфері прав людини, адже вирішальне значення має зміст, а не форма.

Ініціативна група з Ужгорода організувала просвітницьку кампанію щодо зайнятості людей з інвалідністю у своїй громаді — «Кожна людина цінна». З метою поширення кращих практик і зменшення стереотипізації цієї теми була створена серія відеороликів з історіями людей з інвалідністю, які працевлаштувалися та успішно виконують свої посадові обов'язки. Зокрема: «Кожна людина цінна»: історія працевлаштування Юлії Соломонюк (за [посиланням](#)); «Кожна людина цінна»: історія працевлаштування Крістіни Балог (за [посиланням](#)); «Кожна людина цінна»: історії працевлаштування Світлани Соломон та Антоніни Швенди (за [посиланням](#)); «Кожна людина цінна»: історія працевлаштування Олександра Варги (за [посиланням](#)); «Кожна людина цінна»: історія працевлаштування Василя Мирявчика (за [посиланням](#)).

Створюйте інформаційні матеріали (оголошення, буклети, відеоролики, інфографіки, брошури тощо), а також організуйте просвітницькі заходи (конференції, круглі столи, зустрічі тощо) для різних цільових аудиторій, щоб якомога більше людей дізналося про проблему і долучилося до її вирішення. Ці інструменти дадуть змогу детальніше розповісти про ідеї та пропозиції, охопити більшу аудиторію небайдужих і перейти від слів до дій.

Ініціативна група з Києва провела адвокаційну кампанію, присвячену питанням впровадження фізичного супроводу осіб із порушенням зору в медичних закладах міста та коректного спілкування з ними. Під час реалізації кампанії було створено низку продуктів, які сприяли досягненню бажаної мети, зокрема відеоролик про правила взаємодії з людьми з порушенням зору (відео за [посиланням](#)). Активісти (-ки) розробили «Пам'ятку працівникам і працівницям медичної сфери при взаємодії з людьми з порушенням зору». У ній надана доступна інформація про таку категорію осіб, рекомендації, як потрібно правильно взаємодіяти та коректно спілкуватися. Такі пам'ятки передали у медичні заклади Києва та Київської області. Крім того, було проведено онлайн-семінари для медпрацівників (-ць). Організовано круглий стіл із людьми з порушенням зору з різних куточків України, на якому обговорили успішність і рівень вирішення цього питання.

ФІКСУЙТЕ МАЛЕНЬКІ ПЕРЕМОГИ

**Навіть просто обговорення питання
вперше на рівні місцевої ради — це вже
досягнення, якщо до вас цього ніхто не
робив.**

У 2020 році ініціативна група вперше провела моніторинг виборчих дільниць в одному з великих районів Полтави з подальшим аналізом здобутої інформації та напрацюванням рекомендацій. На круглому столі «Доступність виборчих дільниць. Програма дій на 2022–2024 роки» було презентовано результати моніторингу доступності одного з районів Полтави, надано рекомендації. В обговоренні взяли участь представники (-ці) місцевої влади, голови організацій ветеранів (-ок), громадських організацій та всі небайдужі.

Те, що ви робите, важливе і цінне, навіть коли здається, що воно не на часі чи нині не актуальне. Часто важливо працювати на перспективу, з думкою про майбутнє, відчуваючи і передбачаючи, бути на крок попереду.

Круглий стіл «Доступність виборчих дільниць для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення», 6 серпня 2021 року. На фото зображені учасники та учасниці заходу, які сидять за столом із мікрофонами у присутності журналістів.

РОЗКАЗУЙТЕ ІСТОРІЇ ЛЮДЕЙ

Особисті приклади людей, які стикаються з перешкодами, створюють емоційний зв'язок і посилюють вплив.

Так, у 2020 році ініціативна група із Запоріжжя для підтримки адвокаційної кампанії щодо забезпечення доступності багатоквартирних житлових будинків створила соціальний ролик, в якому показала життя та труднощі людини, яка мешкає на п'ятому поверсі. Людина на кріслі колісному без належних умов доступності спостерігає за життям із вікна, але рішення існує — це рішення з облаштування під'їздів у будинках пандусами чи підйомниками (відео за [посиланням](#)).

У 2020 році «ГРУПА ВПЛИВУ» створила серію відео про лідерів (-ок) ініціативних груп, які займаються захистом прав людей з інвалідністю. Це приклади боротьби, розказані через особисті історії. Ось декілька таких відео: Історія Світлани Ожарівської з Вінниччини (за [посиланням](#)); Історія Віталія Пчолкіна, громадського активіста та соціального підприємця з Київщини (за [посиланням](#)); Історія Сергія Чумака з Полтавщини (за [посиланням](#)).

Незважаючи ні на що, саме люди — рушії змін, їхні життєві історії й приклади переконують у тому, що зміни можливі, що кожна людина може впливати на суспільство, створювати позитивні перетворення та надихати. Тож має бути якомога більше таких розказаних життєвих історій!

КОРИСНІ МАТЕРІАЛИ НА ТЕМУ АДВОКАЦІЇ

Запис онлайн тренінгу з адвокації за [посиланням](#).

Брошура «Маленькі секрети великих адвокаційних кампаній» за [посиланням](#).

Посібник «Як адвокатувати питання здоров'я у громаді» за [посиланням](#)

Брошура «Лідери змін у громадах» за [посиланням](#).

Брошура «Агенти впливу» за [посиланням](#).

Брошура «Безбар'єрність — це для всіх» за [посиланням](#).

Історія адвокаційної кампанії «Кожен голос впливає» за [посиланням](#).

Наші контакти:

**Громадський холдинг «ГРУПА ВПЛИВУ»
м. Київ, вул. Саксаганського, 41В, кв. 4**

Facebook

Telegram

YouTube

Instagram